

CZYSTOTA (16) *sb f*

o oraz a jasne.

sg *N* czystota (2). ◇ *G* czystoty (6). ◇ *D* czystocie (1). ◇ *A* czystotę (5). ◇ *I* czystotą (1). ◇ *L* czystocie (1).

Sł stp notuje, *Cn brak*, *Linde* bez cytatu.

Niewinność, bezgrzeszność, nienaruszoność seksualna, dziewictwo, całkowita powściągliwość, wstrzeźliwość seksualna; skromność, wstydlivość; prawość, zacność (16) : on [Józef] będzie łtroz/ towarzisł/ ij fluzebnik twé czyłtoty *OpecŻyw* 6v, 5v, 6v; *HistJóz* C; Był też ten Socrates dziwnie czyłtotą á łprawiedliwołcią y innemi cznotami obdarzon *BielŻyw* 46, 109 [2 r.]; *Leop Prov* 22 arg; Tyś ogárníony iełł tym to Pánieńłkim zborem/ Ktory nie iełł zaráżon Antykryłtá morem: Cié łą w thwoiey licźbie co czyłtotę máią/ łiebie y prawdy twey wiernie przyłtrzegáią. *ArtKanc* O16; A cié twoię czyłtotę tu vmiłowáli/ Ktorzy się bálwochwálłtwem brzydkim nie zmázáli: W ktorým łą ty żony ták łcudzołżone *ArtKanc* O16.

Zwrot: »czyłtotę łłubić« (1): onemum [*Bogu*] czyłtotę moię łlubila/ a nigdy męża poznatł niechcę. *OpecŻyw* 3v.

Wyrażenia: »czyłtota dziewicza« (1): Oneycij daię łyna miego iedinego/ aby iemu matką byla/ [...] włłakoż łłtanie w łzalołłzizij iey czyłtota dziewieżá. *OpecŻyw* 7.

»serdeczna czyłtota« (1): ijż mamy dbatłł więcey o łerdeczną czyłtotę niź o zwirzchnią *OpecŻyw* 56.

Szeregi: »czyłtota i niewinność« (1): [*Jezus*] łłożyl ł łiebie łweé odzienijé/ na znamię łwé czyłtoty ij niewinnołci/ przéłcieradlem łie przepálál *OpecŻyw* 91.

»srom a czyłtota« (1): kaźdey niewiałty łrom a czyłtota iełłł prawa łłdoba. *BielŻyw* 29.

»czyłtota i wstyd« (1): Zony łępak od mężow zabiegłé, takieź łiny y dziewczki od rodziczow, [...] ku czyłtocie y ku włłtidu przywođzil. *BielŻyw* 29.

Synonimy: niewinność, srom, wstyd.

Cf **CZYSTOĆ, CZYSTOŚĆ, NIECZYSTOTA**